

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6CoE/61/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816207832
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8816207832.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Straku a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Viery Kandrikovej v exekučnej veci oprávneného: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO : 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, právne zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., IČO: 36 613 843, so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, proti povinnej: A. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, o vymoženie 527,16 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11Er/953/2016-20 zo dňa 12.03.2018 v spojení s opravným uznesením č.k. 11Er/953/2016-82 zo dňa 14.06.2018 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e s a uznesenie č.k. 11Er/953/2016-20 zo dňa 12.03.2018 v spojení s opravným uznesením č.k. 11Er/953/2016-82 zo dňa 14.06.2018.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.
2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 1 až 3, § 243h Exekučného poriadku.
3. Konštatoval, že exekučný súd je vždy povinný skúmať, či rozhodnutie uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie je skutočne exekučným titulom v zmysle Exekučného poriadku, najmä či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie, túto podmienku je povinný skúmať ex offo, a to už pri vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, a prípadne neskôr počas celého exekučného konania. V prípade zistenia nedostatku materiálnej vykonateľnosti je povinný exekúciu aj bez návrhu zastaviť. Predpokladom pre vydanie poverenia na vykonanie exekúcie a následné vydanie upovedomenia o začatí exekúcie je existencia vykonateľného rozhodnutia, pričom sa musí jednať o rozhodnutie vykonateľné po materiálnej aj formálnej stránke.
4. Súd prvej inštancie pri preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia, návrhu oprávneného a exekučného titulu zistil, že v predmetnom konaní neboli súdu doložené potrebné písomnosti, a to Zmluva č. XXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX spolu so Všeobecnými obchodnými podmienkami, Dohoda o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa XX.XX.XXXX, ktorej súčasťou je aj rozhodcovská zmluva, ktorá zakladá právomoc rozhodcovského súdu rozhodnúť o veci. Aj napriek výzve zo dňa 07.02.2018 oprávnený nereagoval na žiadosť súdu a predmetné písomnosti nedoplnil v ustanovenej lehote. Vzhľadom na nedoplnenie požadovaných písomností a absenciu rozhodcovskej zmluvy, ktorá zakladá právomoc rozhodcovského súdu rozhodnúť o veci, súd nemal preukázané to, že v predmetnej veci mohol rozhodovať rozhodcovský súd. Preto súd prvej inštancie žiadosť súdneho exekútora o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.
5. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený.

6. V odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci, ktoré odôvodnil tým, že v prílohe tohto odvolania súdu posielal:

1. Zmluvu + VOP
2. Dohodu o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach
3. Rozhodcovskú zmluvu
4. Výzvu na označenie stáleho rozhodcovského súdu (splnenie si povinnosti Dodávateľa v zmysle § 73 ods. 8 zákona č. 335/2014 Z. z.) spolu s podacím hárkom
5. Oznámenie o výbere stáleho rozhodcovského súdu (splnenie si povinnosti Dodávateľa v zmysle § 73 ods. 8 zákona č. 335/2014 Z. z.) spolu s podacím hárkom.

7. Oprávnený ďalej v odvolaní uviedol, že uvedené zaslal súdu prostredníctvom súdneho exekútora podaním zo dňa 21.03.2018. Oprávnený sa s povinným v Rozhodcovskej zmluve dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z Dohody o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach uzavretej pod zhodným číslom spisu, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, alebo b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu. Oprávnený povinného listom zo dňa 24.08.2015 vyzval na označenie stáleho rozhodcovského súdu resp. odmietnutie rozhodcovského konania do 30 dní od doručenia predmetnej výzvy s poučením, že ak v určenej lehote neoznačí stály rozhodcovský súd, môže vybrať stály rozhodcovský súd oprávnený. Oprávnenému nebolo zo strany povinného po uplynutí 30 dňovej lehoty doručené označenie stáleho rozhodcovského súdu, resp. odmietnutie rozhodcovského konania. Preto oprávnený vybral Stály rozhodcovský súd zriadený pri Asociácii pre arbitráž, Vansovej 2, 811 03 Bratislava v zmysle ustanovenia 73 ods. 8 zákona číslo 335/2014 Z.z. a výber stáleho rozhodcovského súdu oznámil povinnému listom zo dňa 01.10.2015. Výber stáleho rozhodcovského súdu má účinky založenia právomoci stáleho rozhodcovského súdu v zmysle ustanovenia § 73 ods. 8 zákona číslo 335/2014 Z.z..

8. Na základe uvedeného oprávnený žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie.

9. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP v spojení s § 9a, § 243h Exekučného poriadku a § 470 ods. 1 a 2 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne.

10. Najvyšší súd už vo viacerých rozhodnutiach konštatoval oprávnenie exekučného súdu preskúmať existenciu rozhodcovskej zmluvy. Vo veci 3Cdo 146/2011 najvyšší súd judikoval, že cit.: „Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný“. Obdobne porov. aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6Cdo 143/2011, 2Cdo 245/2010, uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 1.11.2011.

11. V predmetnom prípade je potrebné poukázať na skutočnosť, podľa ktorej uzavretiu dohody o uznaní záväzku a rozhodcovskej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX predchádzala zmluva o aktivácii pôžičkovej karty X. zo dňa XX.XX.XXXX medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným. Išlo o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. OZ.

12. Podľa dojednanej rozhodcovskej zmluvy zo dňa 26.05.2014 sa všetky spory z dohody o uznaní záväzku mohli riešiť buď pred rozhodcovským súdom alebo pred všeobecným súdom. Podanie žaloby na všeobecnom súde malo síce povahu rozvázovacej podmienky vo vzťahu k rozhodcovskej zmluve, avšak toto dojednanie neplatilo, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd.

13. S prihliadnutím na uvedené, ak spor vyvolal dodávateľ podaním žaloby na rozhodcovskom súde, spotrebiteľ sa takto začatému rozhodcovskému konaniu musel podrobiť. Podanie žaloby na rozhodcovskom súde má totiž rovnaké účinky ako keby bola žaloba podaná na súde, pričom po začatí rozhodcovského konania nemožno v tej istej veci konať a rozhodovať na súde.

14. Odvolací súd nevidí dôvod na odklon od spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove z 27.9.2010. Rozhodcovský rozsudok bol založený na neprijateľnej rozhodcovskej zmluve. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná, a teda nevyvoláva právne účinky obdobne ako keď rozhodcovskej zmluvy niet (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 1/2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove vo veci 6CoE 66/2012, 6CoE 256/2012).

15. Rozhodcovská zmluva, hoci uzatvorená na samostatnom tlačive, má charakter štandardnej zmluvnej podmienky používanej oprávneným pri uzatváraní zmlúv so spotrebiteľmi. Je preto právne bezvýznamné, či riešenie sporu rozhodcovským súdom vyplýva z rozhodcovskej doložky k zmluve alebo z osobitnej zmluvy. Občiansky zákonník v ust. § 53 ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Rozhodcovská zmluva bola uzatvorená na predtlačenom formulári v čase uzatvorenia dohody o uznaní záväzku a oprávnený ničím nepreukázal individuálny charakter tohto dojednania.

16. Občiansky zákonník účinný od 01. 01. 2008 za neprijateľnú podmienku v ust. § 53 ods. 4 písm. r) považuje aj dojednanie vyžadujúce v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

17. Vychádzajúc z tohto ustanovenia zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve, ktorá nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak spotrebiteľ nemal možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a všeobecným súdom, ak túto možnosť skôr využil dodávateľ. Z pohľadu spotrebiteľa je totiž rovnocenné či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu vnúti štandardná zmluvná klauzula alebo dodávateľ svojím konaním podaním žaloby na rozhodcovskom súde. Na iné vyhodnotenie takejto neprijateľnej podmienky nie je dôvod ani u zmlúv uzatvorených pred 31. 12. 2007. Občiansky zákonník účinný do 31. 12. 2007 len demonštratívne menoval niektoré neprijateľné podmienky, a teda charakter neprijateľných podmienok mohli mať i iné podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Občiansky zákonník s takýmito neprijateľnými podmienkami spôsobujúcimi značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v ust. § 53 vždy spájal sankciu neplatnosti.

18. Keďže ust. § 53 Občianskeho zákonníka nikdy nebolo zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (§ 40a Občianskeho zákonníka) išlo o neplatnosť absolútnu pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti. Ak teda dojednaná podmienka ukladajúca spotrebiteľovi podrobiť sa rozhodcovskému konaniu vyvolanému dodávateľom je pre jej neprijateľnosť neplatná, pre vykonanie exekúcie chýba základný predpoklad, a to právoplatný a vykonateľný exekučný titul. Rozhodcovský súd môže totiž vec v rozhodcovskom konaní prejednať len vtedy, ak medzi zmluvnými stranami bola v súlade s ust. § 3 zákona č 244/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov uzatvorená platná rozhodcovská zmluva o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Bez takejto platnej zmluvy majúcej buď formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej

doložky k zmluve (§ 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov) akýkoľvek rozhodcovský rozsudok nemôže byť podkladom pre exekučné konanie.

19. Rozhodcovská zmluva uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Z uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy náležité informácie o rozdieloch medzi riešením sporu pred rozhodcovským súdom a všeobecným súdom nevyplývajú. Oprávnený sa svojej zodpovednosti za uzatvorenie neprijateľnej zmluvnej podmienky nemôže zbaviť ani poukazom na princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje), uplatnením jeho dôsledkov v neprospech povinného. Kým rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov, realite praktického života, a teda aj zdravému rozumu odporuje požiadavka na podrobné znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť mu nemôže byť na ujmu.

20. Rozhodcovskú zmluvu v predmetnej veci si povinný osobitne nevyjednal. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ ako prvý.

21. S poukazom na ust. § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z.z. a § 44 ods. 3 Exekučného poriadku účinného do 31.03.2017 pre rozpor rozhodcovskej zmluvy s právnymi predpismi (§ 53 Občianskeho zákonníka) nie je možné v predmetnej veci súdnemu exekútorovi udeliť poverenie na vykonanie exekúcie.

22. Vyššie uvedené závery nemôžu byť pre oprávneného prekvapivé, keďže konštatovanie o nedostatku právomoci rozhodcovského súdu prejednať spor v dôsledku neplatnosti, neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy, akou je aj zmluva v predmetnej veci, je mu známe z početných skorších rozhodnutí odvolacieho súdu (napr. uznesenie vo veci sp. zn. 6Co/58/2018, 6Co/27/2018, 6Co/28/2018, 6CoE/13/2018, 21CoE/46/2018, 17CoE/75/2018, 17CoE/42/2018, 17CoE/38/2018, 17CoE/35/2018, 17CoE/15/2018)

23. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne (§ 387 ods. 1 CSP).

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).